Kippenkrant

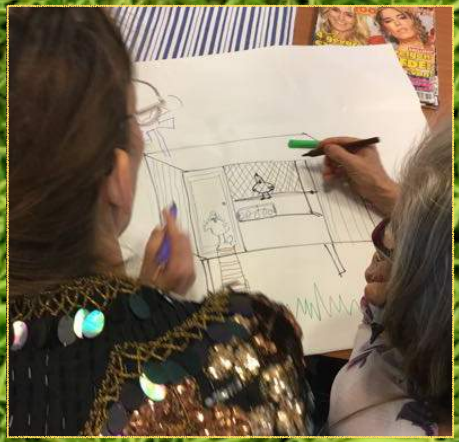
Een project van St.Kunst in de Zorg:

HENPOWER eitje

2016 *Kerst* EDITIE

Tot Pasen
wekelijks muziek, theater, verhalen,
film, creatieve workshops
en smaakrecepten rond
de kippen en
het ei

www.zonaskiosk.nl

REDACTIE

Vera Broos

Karien van Assendelft

Janneke Kersbergen

tussen kunst & kip

Vriendelijke groet,
Vera Broos

Contact:

www.zonaskiosk.nl

06-23040058

www.equalarts.org.uk

0191 477 5775

HenPower is een groot succes in Engeland en Australië en wordt al in meer dan 40 zorginstellingen uitgezet

CMV studenten brachten post van kinderen naar cliënten van het Flevohuis

De kip is vooral een katalisator voor ontmoetingen in HenPower. In verpleeghuizen is de kip ook als knuffeldier polulair

Vera Broos organiseert ook projecten zonder kippen met haar platform www.zonaskiosk.nl, zoals in 2014 Station Tijdloos, een project met de Universiteit van Amsterdam over kunst en dementie

HENPOWER eitje

NL: www.zonaskiosk.nl
UK:www.equalarts.org.uk
Contact: info@zonaskiosk.nl

HenPower Eitje

Vera Broos organiseert al drie jaar projecten in het Flevohuis, waarbij zij kunstenaars, muzikanten en theatermakers uitnodigd. In 2014 werd het project SNOES in zes Amsterdamse zorgcentra, afgesloten in het Flevohuis met Expeditie SNOES. In 2015 werkte zij samen met de Universiteit van Amsterdam en Equal Arts in Engeland aan het kunst-en dementieproject NowHere. Samen met Marjolein Gysels van de UvA koppelde zij een praktijkplek aan NowHere in het Flevohuis:NowHere Station (Station Tijdloos) waarmee vier maanden lang allerlei activiteiten op de afdelingen van Groepswonen in het Flevohuis werden gerealiseerd.

In Engeland leerde zij een project van Equal Arts kennen met kippen: Henpower. HenPower wordt al in 40 instellingen in Engeland en Australië uitgezet. Dat bracht haar op het idee om ook in Nederland een HenPowerproject te organiseren: HenPower Eitje.

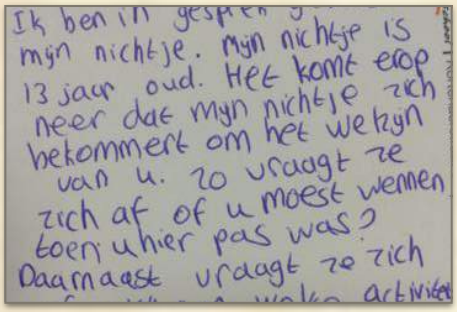
Het project Eitje is een uitprobeer project, waarin zij samen met Flevohuis activiteitenbegeleiders en jarenlanger partner op de vloer, Lies Grendel, de verzorging van de kippen coördineert, creatieve activiteiten organiseert en een oproep deed voor nieuwe plannen voor activiteiten rond de kippen in 2917,waarvoor 36 inzendingen binnenkwamen. daaruit worden er binnenkort vier gekozen.Het doel van HenPower Eitje is om te kijken op wat voor manier de mensen in en rond zorgcentra betrokken kunnen gaan worden bij de komst van kippen, de verzorging en de vormgeving en kunstzinnige activiteiten.

HenPower Eitje is een project van Stichting Kunst in de Zorg wordt met raad en daad bijgestaan door Henpower. het project wordt medemogelijk gemaakt door ZGAO Zorggroep Amsterdam Oost, het RCOAK, het Fonds voor cultuurparticipatie, het Amsterdams Fonds voor de Kunst en Stichting Sluyterman van Loo.

Innovatief concept in Nederlands jasje

Met HenPower Eitje geeft Vera Broos, cultureel ondernemer en artistiek leider van Stichting Kunst in de Zorg, een eigen invulling aan het concept van kunst en kippen. Met dit project worden tussen september 2016 en Pasen 2017 meer dan 100 activiteiten in het Flevohuis georganiseerd.
Het Flevohuis is sinds 2014 een vaste plek voor projecten van Stichting Kunst in de Zorg zoals Expeditie SNOES in 2014 en STATION TIJDLOOS in 2015. Door Zona's Kiosk zijn daarnaast de afgelopen jaren activiteiten door kunstenaars van grote verscheidenheid georganiseerd zoals de terugkerende Pyjama Party.

De kip als katalysator

Tijdens het Engels-Nederlandse project 'NowHere' ontstond het idee om het project HenPower van de Engelse organisatie Equal Arts naar Nederland te halen. Stichting Kunst in de Zorg gelooft in de kracht van kunst om nieuwe ontmoetingen te realiseren met de kwetsbaren in onze samenleving. De reuring rond de kippen en het kippenhok dient in HenPower Eitje als katalysator van kunst in de zorg.
Vier prachtige maranskippen, een kip beroemd om haar chocoladekleurige eieren, resideren sinds oktober 2016 in Het Flevohuis en worden hartverwarmend verzorgd door personeel en vrijwilligers, mantelzorgers en ouderen van alle afdelingen. De buurvrouw komt de kippen 's avonds op stok zetten, mantelzorgers geven eten in het weekend, activiteitenbegeleiders zijn de kippen handtam aan het maken en kweken wormen op het balkon. Mannen van de dovengroep helpen met het plaatsen en onderhouden van de ren en vrijwilligers van de moestuin staan resten van hun zonnebloem- en tomatenplanten af. Uit tientallen ingezonden namen worden binnenkort vier beslissende lootjes getrokken.

Tussen kunst en kip

2016: Kunstenaars geven invulling aan smaakconcepten rond het ei, acties in de wijk en bij het kippenhok, reportages en films met bewoners en muziek met kinderen. Tijdens het maandelijks Café Eitje op de gesloten afdeling worden pyjamaparty's georganiseerd met ouderen en het personeel in pyjama, kippenliedjes en dierendansers.
2017: Op een oproep onder kunstenaars voor trajecten in 2017 kwamen 33 inzendingen binnen waaruit vijf kunstenaars zijn geselecteerd door een selectieteam uit kunst en zorg. Een modeontwerper, een kipoloog, een installatiemaakster, een zorgkunstenaar en een beeldhouwer gaan volgend jaar invulling geven aan 10-daagse workshoptrajecten. Ook in Café Eitje krijgen nieuwe kunstenaars een kans om op te treden.

Nu al overtreft dit project onze stoutste verwachtingen: de hartverwarmende reacties op de kippen, de reacties in de wijk, de mooie momenten die we met de ouderen en andere cliënten in het Flevohuis beleven en door kunstenaars laten vormgeven. Plus het realiseren van onze intentie om nieuwe kunstenaars bij de zorg te betrekken en 100 activiteiten in het Flevohuis te organiseren.

Op deze pagina: 5 kunstenaars uit het platform Zona's Kiosk geven invullingen aan vier tiendaagse workshops tussen september 2016 en Pasen 2017.

Binnenkort starten vijf nieuwe kunstenaars met 10daagse trajecten. Hun plannen zijn geselecteerd uit 33 inzendingen; over de nieuwe activiteiten binnenkort meer!

In het maandelijkse Cafe Eitje in de Coffee Corner in het Flevohuis worden met muzikanten, theatermakers, dansers en andere kunstenaars- uit Zona's Kiosk en uit nieuwe aanmeldingen- bijeenkomsten voor en met met mensen op de gesloten afdeling georganiseerd.

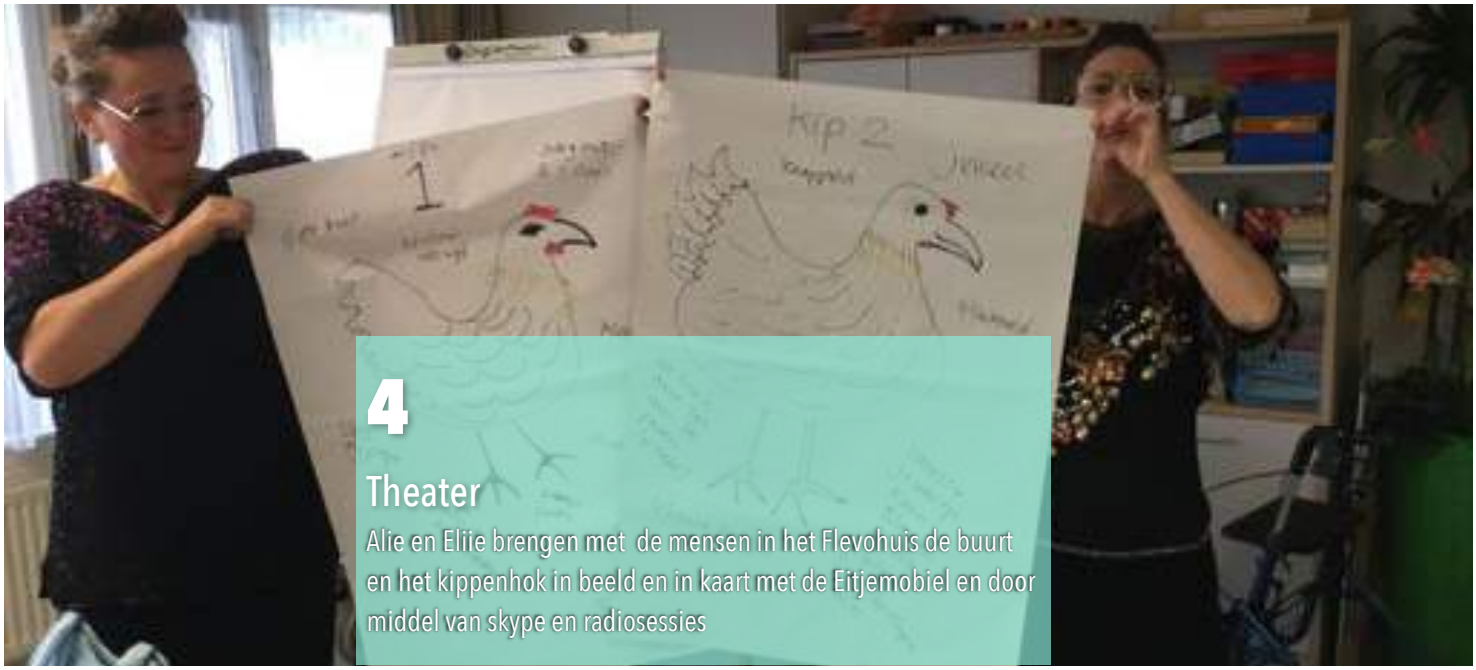
1
Eitje Proeverijtje.
Met eetbare vogelnestjes en een tafelkippenhok voor koekkappen gaat Sandra gesprekken aan over uit welk nest u komt

2
Scharrelreporter Karien.
Karien maakt reportages voor de Kakelkrant, u kun haar zomaar tegenkomen in de wandelgangen

3
Muziek met kinderen.
Jacqueline organiseert een muziekstuk en gaat daar samen met ouderen en kinderen naar toewerken

4
Theater
Alie en Elie brengen met de mensen in het Flevohuis de buurt en het kippenhok in beeld en in kaart met de Eitjemobiel en door middel van skype en radiosessies

Riska Wijgergangs en Monique Hoving

Kunst in de wijk en skypen met Flevokippen

De kippen krijgen namen
Ellie staat buiten in het hok en beschrijft de vier kippen. "Deze met die grote kam kijkt wel een beetje venijnig hoor." In de dagbesteding zitten de ouderen met Alie, die de kippen naar de beschrijvingen op een groot vel tekent. De groep hoort de kippen tokken en denkt ondertussen geconcentreerd na over een naam voor die felle met de grote kam.
De week erna gaat Ellie de straat op. Wat zal ze zeggen namens de bewoners? Doe maar de groeten aan iedereen. In de wijk rondom het Flevohuis gaat Ellie met omwonenden in gesprek en laat hen op haar telefoonschermpje live zien hoe de groep binnen in het Flevohuis verwachtingsvol zit te luisteren.
De groeten worden met blije verrassing in ontvangst genomen en berichtjes komen terug naar binnen, waar het warm en droog is.

Aaien en aanraken

In de hal van het Flevohuis staat nu een ouderwetse kinderwagen met berichtjes aan de bewoners vanuit de bibliotheek in de Indische Buurt. Ellie en Alie reden met de wagen de huiskamers op de eerste verdieping in. Met knuffels, doekjes en handpoppen maakten ze contact met de bewoners, die zichtbaar ontspanden van de aandacht.
Het improvisatiespel rond de wagen op de huiskamers (gesloten afdeling) was ontroerend. De bewoners daar reageren sterk op de dieren knuffels die voor deze sessie werden meegebracht. "Kom maar hier schatje." Voor hen is het echt. Riska kon de bewoners ook aanraken, aaien over hun armen, en ze zag hen ontspannen. Het spel kan zo worden ingezet om contact te hebben.

Tussen kunst en kip

Monique (Ellie): Dit is een van de meest wonderlijke projecten waar ik aan heb meegewerkt. Het is best een uitdagend project: activiteiten rondom kippen, hoe verweef je daar kunst in? Je hebt sterke concepten nodig om daar bovenuit te stijgen. We stellen vaak een vraag centraal, zoals "hoe moet het kippenhok eruit zien?", "hoe moeten de kippen heten?" of "welk dier in de buitenwereld zou je willen zien?" en gaan daarmee aan de slag.
In de buitenwereld reageerden mensen heel goed op het skypen. Ik had mijn mobiel bij me, dat werkte prima. Op het beeldscherm kon je een bewoner zien, dat vonden mensen leuk. De bewoner gaf dan een opdracht, bijvoorbeeld: "Ik zou graag een vogel willen zien." Er waren geen vogels meer, dus dan vroeg ik aan voorbijgangers of ze een vogel wilden nadoen. Dat deden ze dan voor het schermpje. Of ze gingen zwaaien. Mensen (uit de wijk) reageren over het algemeen heel enthousiast en welwillend als we ze vragen iets te zeggen of op te schrijven voor iemand in het bejaardentehuis.
De bewoners (in de instelling) reageren altijd goed op ons spel. Als de spellijn klopt, kunnen ook de mensen met dementie of van somatiek het goed volgen. Dan vinden ze het leuk om mee te doen en mee te denken.

Beste bewoner
of bewoonster.
Even iets over kippen.
Ik woonde ooit jaren
aaneen tegenover park
Frankendael en zomers
als ik binnen zat was
ik echt jaloers op de
kippen die in de zon in
het park liepen.
Leuk verhaal toch.
Lieve groet van,

POSTCODE

Afreren naar Rotterdam
ging in de dertiger jaren
met een grote mand met
kippen om ze op de markt
te verkopen. In ons bij
zijn slachtte hij de kippe
dat was een bijzonder ge
beuren en nog steeds
ik als ik kip eet denk
m'n vader en de
KIP

HENPOWER
eitje-kunst en kippen in de zorg

Hello!
As a young girl we kept chickens in our garden. I really enjoyed collecting their eggs each day. Once we had used the eggs we would wash the shells & grind them up to put in their feed. It was to make their shells stronger. My brother named his chicken "Dinner"

Lieve bewoners va
Fleur huis. Heel ve
plezier met de kipp
misschien ook van de
eieren.
Elke dag een eitje is
natuurlijk heerlijk.
geniet er van

mijn opa en oma hadden 'n hele grote tuin
in amsterdam west met kippetjes.
Ik was 'n jaar of 4-5.
Ik vond ze heel leuk maar mijn opa
slachtte ze. Ja dat deden ze vroeger.
Ik liep altijd huilend weg en ik zei
stomme opa! En opa moest erom
lachen.
Soms ontsnapte er 1 en liep dan
weg zonder kop. Dat vond ik altijd
zo eng.
maar we hadden wel eieren.
Dinie

Kippen Post uit de wijk

The Birds
Long ago the birds were like us humans but they were not happy. So they had a meeting and decided to change. They said; "We'll grow wings so we can fly; we'll grow feathers to keep us warm and dry; we'll change our reproductive cycle so we have the pleasure of laying, building a nest and flying off on our travels every year. And so it was but the chickens forgot to practice flying...

Toen ik 4 jaar was kreeg mijn ma
bij de slager een klein konijntje
Ik heb toen als klein kind dat
konijntje als vriendje genaamd.
We werden onafscheidelijk. Ik d
m altijd onder mijn arm. Hij
namelijk heel tam geworden
Enkele jaren lang was het m
vriendje. De kip en ik.

Karien van Assendelft- EITJE scharrelreporter (taalkunstenaar)

In de Kakel Courant, waarvan enkele verhalen opgenomen op een eigen pagina in deze kippenkrant, doet Karien verslag van haar ontmoetingen met de mensen van de dovengroep en op de Klinieken in het Flevohuis

Scharrelreporter Karien scharrelt rond op de tweede verdieping en bij de activiteiten van IWEG (de dovengroep) en de PG-daggroep, op zoek naar kippenkracht, hanengedrag en mensen die ergens een ei over willen leggen. De meest bizarre en sterke verhalen kwamen haar ter oren! Van een vos die het moest afleggen tegen een haan, een trouw eendje genaamd Kwakkie en een kip die onder de eettafel woonde. Die verhalen worden momenteel met de bewoners getekend en in stripvorm gegoten en zullen in januari verschijnen in het Flevohuis, zodat iedereen ze kan bekijken.

Spelen en ontdekken

Op de tweede verdieping wordt verbaasd en nieuwsgierig op de Scharrelreporter gereageerd. Veel mensen hebben een geschiedenis met kippen. Sommige bewoners worden blij van de kippen, anderen vinden het overdreven om ze namen te geven: "Ik zei vroeger altijd gewoon 'Biele biele biele' en dan kwamen ze allemaal."

Kippen karakters

Karien: " Wat me blij verrast is dat met 'kip' als thema zo makkelijk verhalen en emoties en karakters boven komen drijven bij alle mensen. Je begint over kippen en voor je het weet vertelt iemand dat hij in Cambodja psychiater was bij het tribunaal van misdaden van de Khmer Rouge. Daar hadden ze namelijk ook kippen.
Ik zit zo een uur met bewoners te praten. Het helpt dat ik een duidelijke rol heb: ik ben de scharrelreporter die verhalen verzamelt voor de kippenkrant, want we hebben sinds kort kippen. Dat is een helder intro. Men werd dan ook niet nerveus van het feit dat ik alles opschreef, wat ik in andere projecten in de ouderenzorg wel tegen kwam."

De bovenstaande kunstenaars zijn verbonden aan Zona's Kiosk
Vera Broos Tel: 06- 230 400 58
email: info@zonaskiosk.nl
Website: www.zonaskiosk.nl

Zona's Kiosk ZO'n Net Anders

Een reizend platform met kunst voor ouderen in zorgcentra

Eitje

Kakel Courant

door scharrelreporter Karien

Karien bij de dagbesteding

MIJN KIPPENKRACHT
over sjouwen, innerlijke kracht en sterke verhalen
Jan: Mijn kippenkracht? Dat is drie eieren. Een ei is een beetje lullig, ...
Dien: ... Twee ei is een half ei...
Jan: ... Drie ei is pas een ei.
Sjaan: Kippenkracht, dat is dat je weinig kracht hebt.
Jan: Dan heb je wel een langer leven.
Dien: Ik was vroeger heel sterk. Eerst mijn dochter naar boven dragen, dan naar beneden, dan met de boodschappentassen drie trappen op en dan weer naar beneden voor de kinderwagen. En ik moest de touwen uitgooien bij de sluis. We hadden een Doerak, een plezierboot. Een keer zouden we het IJsselmeer over, en opeens werd het slecht weer. De sluismeester waarschuwde ons. Dus toen zijn we weer teruggekeerd, naar huis.
Sjaan: Geen sterk verhaal dus.

Sjaan: Ik werkte vroeger op de tram, dat was niet zwaar. Maar daarvoor wel, ik was patronenknipster, dat was zwaar, de hele dag door. Ik heb die schaar nog.
Alie: Ik ben nooit sterk geweest.
Jetske: Van binnen dan?
Alie: Nee, dat kan je niet van jezelf zeggen. Dat hoort niet.
Jetske: Bescheidenheid, dat is ook een kracht.
Lies: Ik voel me nog hetzelfde als ik altijd was. Even sterk. Alleen kan ik niet tegen pesten.
Karien: De kippen ook niet, dan gaan ze elkaar pikken. Maar onze kippen doen dat niet.
Lies: Hoe tonen ze dat dan, dat ze elkaar graag mogen? Dat zit in je doen en in je laten, in allebei. Misschien dat de ene kip de ander bekijkt zoals wij mensen dat doen, zoals ik vroeger een vriendinnetje zocht. Ik had op school een echt goed vriendinnetje, ze kwam vaak bij ons een boterham eten. M'n moeder lette goed op wie ik meenam, dat ze goed waren voor mij. Dat ze met me praatten en me niet lieten werken. Mijn moeder was zelf een hele zachte vrouw, heel erg lief.

Betsie: Ik ben graag op mezelf, dat vind ik wel sterk. Mijn moeder vertelde altijd dat ik alles al heel vroeg zelfwilde doen. En ik wilde ook niet met mijn twee broers in de tobbe. Dat lukte me dan ook. Ik ben sterk als een tijger. Als een tijger! Ik probeer hulp zo lang mogelijk uit te stellen.

poep,
een korte verhandeling

Alida vertelt over de kippen die bij haar in Zuid Limburg vrij rond liepen op de boerenerven. En ook op de kleine landweggetjes zag je ze scharrelen. Op zoek naar wurmen. Dat wilden de boeren, dat ze de wurmen uit de grond haalden want die zijn niet goed.
Misschien kunnen onze Flevokippen ook de wurmen uit de tuin eten. Zou dat niet handig zijn? Daarover zijn de meningen verdeeld. Was wormenpoep niet juist een soort humus voor de bodem? Zo had Jetske het althans geleerd op de landbouwschool.
Hoe dan ook, kippen, Alida is er niet bang voor. Ze was banger voor pakken op d'r broek van haar vader. Ze voert vaak de duiven op de Dam als ze toevallig brood heeft en toch naar de Dam moet. Dan eten ze 't brood zo uit haar hand. Dus bang, nee hoor. Onze Flevohuiskippen worden hopelijk ook tam. Dan kunnen ze mee naar binnen en hier op tafel lopen. Iedereen die durft mag ze dan aaien. Alleen is er een probleem: ze zijn niet zindelijk. Poepen zo midden op tafel. Dat dacht Jan al! Hij zat er al op te wachten, er komt er altijd wel eentje die moet poepen. Maar ja, wij Amsterdammers zeggen dan: Daar hebben we schijt an.

De KAKEL COURANT met Karien

Karien bij de klinieken

Onderduikers op zolder
Door mevrouw Ringnalda

Wij hadden Barnevelders op zolder. We hadden ze gevonden langs de snelweg, de Utrechtseweg. 't Waren twee grote bruine kippen. We waren bang dat ze onder een auto zouden komen dus m'n man en ik hebben ze alletwee meegenomen in een doos op de brommer. Mijn man heeft snel een pak kippenvoer gekocht. Ze hebben maar een week op zolder gezeten want ze maakten een enorm kabaal, alsof ze klompen aan hadden. Ze pikten met die snavels het voer van de vloer. Ik zat met m'n handen in het haar; wat moet je ermee doen? Je kunt ze ook slachten maar dat durfden we niet.
Na een week hebben we ze naar het Amstelpark gebracht. Gewoon op klaarlichte dag. Ze stribbelden een beetje tegen maar het is gelukt. In het Amstelpark waren al veel kippen. Ik heb ze nog ruim een half jaar zien lopen. Niet dat ze mij herkenden hoor.
De zak voer hebben we bij de kinderboerderij gelaten, want wat moeten wij verder met kippenvoer?
Ja, we deden wel meer gekke dingen, mijn man en ik.

Hoe de vos het onderspit delfde
Door dhr Vroonland, kliniek 2

D'r was eens een grote haan, ik denk wel van een kilo of 10, een joekel van een haan. Hij stond zelfs in de nacht nog te kraaien. Die was met wel 40 kippen, achter het kerkhof hier in Oost. Toen zag de buurman, die leefde daar toen ook nog, die zag een vos. "Hoe ken dat nou!", zei die. En er lagen inderdaad wel eens wat dooie kippen. En toen, op een nacht, heb ik een gevecht gehoord, niet om aan te horen! Moord en doodslag! En wat bleek, die vos heb 't afgelegd. Die vos was dood. En die haan stond maar te kraaien of ie de wereld veroverd had.

Twee eieren voor ontbijt
Door dhr Boudhen

Vroeger, in Nador in Marokko gaf mijn moeder ons elke ochtend een ei of twee. Ik zelf ook, en ik heb acht kinderen. We hadden 10, 15 kippen in een hok. De zus van mijn vrouw zat bovenin, onder het dak, daar woonde ze met haar dochter. De kippen met de konijnen zaten beneden. De dochter van de zus van mijn vrouw gaf ze altijd eten.
Nederlanders houden alleen van de hond, snap je? Dat hadden wij niet. Ik ga hier soms naar de boer, lekker voor de eieren. Ik snijd dan zelf de kip, zo (gebaart). Dan kook ik thuis.
Als ik een nieuw been heb ga ik op vakantie, terug naar Marokko.

Goeie buren
Door Marco, de huismeester

Ik ben niet van de kippen. Sorry. Ik had een buurman met kippen en een haan, die begon om 5 uur 's ochtends. Hij had wel gezegd dat ie hennetjes zou nemen, hij liet foto's zien, ik dacht, da's wel leuk, valt wel mee. Maar toen vond ie het zielig voor die kippetjes, heeft ie een haan genomen. Ik werd op een gegeven moment wakker en dacht: "Wat is dit?!" Echt, het is een vreselijk geluid. Ik zei: "Ik wil niet lullig doen met je maar dit gaat niet. Je moet ze weghalen of anders doe ik het." Nou, nu heeft ie geen kippen meer. We hebben wel weer een goeie verhouding, we kennen elkaar al 20 jaar dus dan kun je wel wat van elkaar hebben. Maar de kippen zijn weg.

// HenPower Eitje // Kippenkrant

Sandra Schouten- het ei als smaakmaker

EITJE

Een warm nest

Sandra heeft samen met haar vader een mini kippenhok gemaakt dat op tafel gezet kan worden. "Er zit geen deur in!", zegt een mevrouw: "Dan ontsnappen ze!" U ziet, de zorgzaamheid van de bewoners is zelfs bij dit 'alsof' hok merkbaar.
Met het minihok komt het kippenproject wat meer tot leven, want nu in de winter voelen de kippen nog wat ver weg voor sommige ouderen die minder buiten komen. In het voorjaar wordt het gemakkelijker om de tuin in te gaan en de kippen te bezoeken.
Terwijl Sandra samen met de bewoners eetbare vogelnestjes maakte, vertelt iedereen over zijn of haar eigen nest. Hoe was je jeugd? Kom je uit een warm nest? Op deze manier wordt het kippenproject via bakken en eten verbonden met het eigen leven.
"Maar soms vinden mensen het ook gewoon lekker om met hun handen in het deeg te voelen!"

Spelen en ontdekken

Sandra maakte o.a. koekjes in de vorm van kippen, hanen, eieren en kuikens met de bewoners en vraagt ondertussen naar hun verhalen. Een bewoner legde steeds korreltjes deeg in het mini kippenhok. "Ze was echt aan het verzorgen. Dat vond ik zo ontroerend." Sandra: "Ik creëer ruimte voor het spelen en ontdekken." Ik heb veel verschillende koekvormpjes voor kippen, hanen, eieren en kuikens die uit het ei klimmen. Hier ga ik samen met de bewoners koekjes mee bakken van van chocoladelavendeldeeg als connectie naar de eieren van de Franse Maranskippen in het Flevohuis die beroemd zijn om hun chocoladebruine eitjes. Daarna werden de koekjes ook nog beschilderd.

Sla voor de kippen

In December ga ik met de mensen zelfgemaakte advocaat maken en die drinken we dan uit eierdopjes, met als hapje daarbij opgerold tomatenbrood met zelfgemaakte eiersalade met tuinkers. Als afsluiting krijgt iedereen een mulchpotje, een zakje aarde, een rond groeipapiertje met de vraag daarop te schrijven wat het mooiste is dat ze kunnen bedenken wat een uit een ei zou mogen komen? We planten dan het groeipapiertje (met slazaadjes) en doen er ook een labeltje aan en die kan op de dagbehandeling of thuis liefde, aandacht en water krijgen zodat er kleine slaplantjes uit komen. Die sla kan dan weer aan de kippen gevoerd worden."

Kunstenaars Cafe Eitje: Ina Stockem, Martin Van Leusden, Chris Corstens, Makko Coster, Kees Post, Liset van Dommelen, Gilberto Perotti, Frank Hakkemars en Joan Oussoren,

Voor 2017 zijn 5 nieuwe kunstenaars geselecteerd met 10-daagse sessies en 6 voor Cafe Eitje:
Loes van Anscher
Hein Walter
Edward Rink
Maurice Spapens
Fran Ter Beek

Elke maand tot Pasen
in de Coffee Corner

Cafe Eitje

Bezoek: in overleg

"DE PYJAMA PARTY"

Met KIPPEN NAMEN loterij!

"KIPOLOGIE"

In 2017 komt meester Ed verhalen vertellen over kippen gedrag en mensen gedrag

ruiken horen spelen luisteren krijgen kijken proeven voelen
ondergaan meedoen aanraken versturen proberen vertellen
beleven lachen huilen zingen meenemen ontmoeten
verrijken fluisteren bestellen praten verwennen geven

2017:

MUZIKALE BIJEENKOMSTEN

DANSEN MET DIEREN

SCHADUW THEATER

WIJKPOST

VERHALEN

POEZIE

Kunst in de Zorg: Kunst in de Coffe Corner sinds 2014

Een kei van een buurvrouw!

Kniertje en Suurtje van de buurvrouw Sinne, die de Flevokippen s'avonds vaak bezoekt in het donker en helt op stok te gaan Suurtje is na deze reportage overleden en kreeg er twee nieuwe kippenvriendinnen bij .

"Mijn vader maakte altijd hele driegangenmenu's voor ze. Mijn moeder was meer van de verzorging." Sinne, 35, houdt net als haar ouders vroeger kippen in haar achtertuin. In Amsterdam Oost, in een huis op de begane grond met een klein tuintje.

Sinne vindt het gescharrel van haar Wyandotte krielkippen supergezellig. "'s Ochtends, als het licht wordt, beginnen ze te kletsen. Dan roepen ze om eten. Nu is dat om half negen, maar in de zomer kan dat wel eens 06:00 uur zijn."
Een grote lach. De van oorsprong Friezin wilde graag beestjes in haar buurt hebben. Een hond of kat was het toch niet helemaal. Nu is ze verknocht aan haar kippen. Ze houdt van het geluid, het gescharrel, van hoe ze zich bewegen. Heel prehistorisch, onderzoekend. Als ze de tuindeuren openlaat, komen ze ook binnen wat rondscharrelen. Ze heeft ze zelfs wel eens naast elkaar op de bank aangetroffen. Af en toe ontsnapt er een kip door de heg naar de buren, dan staat de buurman ineens voor de deur met een kip in zijn handen. De buren kunnen gelukkig ook rekenen op verse eitjes. En de kinderen van de buren helpen wel eens met voeren. De kippen zijn een leuke aanleiding om met elkaar in contact te komen.

Op stok of niet op stok?
Sinne is ook betrokken bij de kippen in Het Flevohuis. Ze probeert ze te leren om op stok te gaan. Dat doen ze namelijk niet altijd uit zichzelf. Het is voor kippen wat hygiënischer om op stok te slapen, dan zitten ze niet in hun eigen uitwerpselen. Bovendien is hoog en droog hun natuurlijke slaapplek. Maar volgens Sinne is het niet noodzakelijk. Ze weet nog niet zeker of het de kippen lukt: "Kippen hebben iets onnozels. Ze moeten iets ervaren voordat ze snappen hoe het werkt. Als het al donker is, zitten ze stil. Ze zijn een beetje nachtblind. Je moet langzaam bewegen en ze op stok zetten, hopen dat ze vastgrijpen. Als ze overstuur raken, kun je je handen over hun kopje houden, dan denken ze: 'er is niets aan de hand'. Ook voor mij is het een experiment."

Sinne heeft er sinds het bovenstaande interview twee kippen bij- en bezoekt nog steeds s'avonds de Flevokippen om te kijken of het goed met ze gaat!

De Marans
De kip met de gouden eieren

De Flevokippen

Op 19 oktober verwelkomde het Flevohuis vier Maranskippen van 20 weken oud. Deze kippen van Franse oorsprong werden opgehaald bij een boer in Kootwijkerbroek, en hadden het daglicht nog nooit aanschouwt. Ze voelden zich in het Flevohok meteen helemaal thuis!

De Marans is een grote langgerekte kip met een beetje voetbevedering. De Marans is een vertrouwelijk dier dat rustig is in de omgang en ook niet enorm woelt in de tuin. Ze kunnen ook heel makkelijk in een ren gehouden worden. Een mooie kip met zachte veren die wat kleinere eieren legt, die nog wel eens een beetje in grote kunnen verschillen en kleine vlekjes hebben

Marans hennen zijn beroemd om hun donkerrood-chocoladebruine eieren. Ze leggen ongeveer 150 eieren per jaar en de eieren kunnen wel 100 gram zwaar zijn. De eieren worden in Frankrijk gepromoot omdat ze geen salmonella zouden bevatten. Dit komt voornamelijk door het harde vlies en schaal die er ook voor zorgen dat kuikens vaak problemen hebben met uitkomen.

Al met al is deze kip is een grote kippensoort, die gemakkelijk te onderhouden is. Als ze menselijk was geweest dan had zij taartjes gebakken en kleedjes gebreid. Een heel leuk kippenras met weinig veren op hun kale poten, en daarom blijven ze er langer verzorgt uitzien. De Marans is makkelijk te verzorgen en kan goed opschieten met andere kippensoorten. Wanneer ze eieren hebben gelegd kunnen ze er nog wel eens op blijven zitten broeden, waardoor ze dan ook geen nieuwe eieren meer leggen. De oplossing hiervoor is vrij simpel: zorg dat er meer plekken in het kippenhok aanwezig zijn waar ze kan broeden en zorg dat u de eieren gewoon op tijd weghaalt, waardoor de cyclus weer van voor af aan begint.

Lies Grendel coördineert samen met Vera Broos de verzorging van de kippen;binnenkort een interview met Lies, waar we al sinds 2014 hecht mee samen werken aan kunstprojecten in het Flevohuis

Verschenen in het Tijdschrift voor de activiteitensector
Tekst: Christel Bos

In de tuin van woonzorgcentrum het Flevohuis in Amsterdam scharrelen en kakelen sinds kort kippen. Behalve dat ze goed gezelschap zijn voor de bewoners, vormen ze ook een grote inspiratiebron voor activiteiten. 'De verhalen komen los en bewoners maken contact met mensen én dieren.'

In Henpower Eitje, een uit Engeland overgewaaid project, combineert kunstenaar Vera Broos op eigen wijze kippen en creativiteit in de ouderenzorg. Bewoners worden betrokken bij de verzorging van de kippen; geven ze voer en rapen de eieren. Daarnaast nemen ze deel aan activiteiten die door verschillende kunstenaars zijn opgezet. 'Met de smaakkunstenaar worden eetbare vogelnestjes gemaakt. Van de eieren worden onder andere eierkoeken gemaakt. Andere kunstenaars gaan samen met kinderen muziek maken. Twee theatermakers doen kippenpost. Zij bezoeken een boerderij of een markt en laten via skype zien waar ze zijn. De thuisblijvers mogen vragen stellen over de plek waar ze op dat moment zijn. Via skype leggen de theatermakers verbinding met de buitenwereld.'

Verhalen
Mensen komen in beweging. Ze gaan naar buiten, maken contact met andere mensen en met dieren. Het zorgen voor de kippen geeft een verantwoordelijkheidsgevoel. De verhalen komen los, zegt Vera. Ze vindt het opvallend hoeveel mensen te vertellen hebben over kippen. 'Deze dieren waren vroeger zichtbaar in het straatbeeld. Zelfs in Amsterdam liepen ze op straat rond. Bewoners herinneren zich de markt waar ze levende kippen kochten.' Voor dit project moest Vera in een voor haar geheel nieuwe wereld van de kippen duiken. 'Het is verbazingwekkend hoeveel soorten kippen er zijn. Kleine en grote, rustige en drukke, maar ook kippen die kunnen vliegen of een beetje fladderen. Niet iedere kip is geschikt. ' Voor Henpower Eitje koos ze rustige en makke kippen die het prettig vinden om geaaid te worden en op schoot te zitten. 'Het voordeel is dat ouderen ook rustig zijn en de dieren niet opjagen.'

Meisjes
Het in Engeland gestarte project Henpower is een succes, weet Vera. Sinds 2015 werkt ze samen met de Engelse stichting die Henpower heeft opgezet. Ze bezocht het project meerdere malen. 'Het begon met een bewoner van een Engels verzorgingshuis die het had over 'zijn meisjes'. Niemand wist over wie hij sprak totdat ze erachter kwamen dat hij het over zijn kippen had. Hij miste het scharrelen, kakelen en het verzorgen van 'zijn meisjes'. De verzorgers besloten een project op te zetten met kippen tegen eenzaamheid en depressies onder ouderen. Inmiddels zijn in meer dan veertig Engelse verzorgingshuizen kippen ingezet. 'In Australië zie je mensen met een kip op hun rollator.' Vera hoopt dat Henpower Eitje in Nederland net zo'n groot succes zal zijn.

Kunst
Vera kwam met ouderen in aanraking toen haar vader in het verzorgingshuis terechtkwam. Ze zag veel eenzaamheid onder ouderen in verzorgingshuizen en besloot haar kunst in te zetten voor deze doelgroep. In een van de verzorgingshuizen liep ze stage en begon de Stichting Kunst in de Zorg. Sindsdien heeft ze verschillende projecten met ouderen in verzorgingshuizen en buurten in Nederland uitgevoerd. Met Zona's Kiosk bijvoorbeeld reisde ze door heel Nederland.

Buurtbewoners
Tot de Pasen verzorgen de bewoners van het Flevohuis niet aan alleen de kippen, maar nemen ze ook deel aan allerlei kunstprojecten. Vera zoekt nog nieuwe kunstenaars met ideeën rondom Henpower Eitje. De kippen blijven ook na Pasen in de tuin. Ze hoopt dat ouderen uit de buurt naar de kippen komen kijken en wellicht een handje meehelpen met de verzorging van de dieren. 'Het gaat ons om het samenbrengen van mensen.'

Meer informatie kijk op www.zonaskiosk.nl

Kippenweetjes

Ei

STOFBAD

Net als veel andere vogels zijn kippen dol op het nemen van een stofbad in een zelf gegraven kuiltje. Door het fladderen en rollebollen in het stof blijft de isolatie van de veren op peil en worden parasieten bestreden. Het is gebleken dat kippen die hun hele leven in een klein hokje gezeten hebben als eerste een stofbad nemen zodra ze de kans krijgen.

Ei

KIPPENTAAL

Wetenschappers onderscheiden wel dertig verschillende kipgeluiden. Het zijn signalen waarmee kippen elkaar vertellen wie de baas is, hoe ze zich voelen en wat ze willen. Als je genoeg tijd in de nabijheid van kippen doorbrengt zal het je opvallen dat ze een enorme variëteit aan geluiden produceren, van tokken naar hun kuikens tot het waarschuwen van andere kippen waar voedsel te vinden is. Dr. Erich Bäumer was de eerste die de kipgeluiden opnam. Hij ontdekte ook de 'gakel', een typisch geluid voor de hen die het niet naar haar zin heeft.

Ei

SLIM

Kippen zijn een stuk slimmer dan je denkt

Recente studies hebben aangetoond dat kippen intelligente dieren zijn met veel kenmerken vergelijkbaar met die van primaten. Ze zijn in staat om complexe problemen op te lossen, oorzaak en gevolg te begrijpen, kennis door te geven, zelfbeheersing te tonen en ze maken zich zorgen over de toekomst.

Ei

HERKENNEN

Kippen hebben een uitstekend geheugen

Uit onderzoek is gebleken dat kippen meer dan 100 individuen kunnen herkennen en onthouden, waaronder ook mensen.

Ei

GEHOOR

KIPPEN hebben een feilloos gehoor. Ze horen alles. Als je gewend bent een bepaald geluid te maken, het maakt niet uit hoe zacht je het geluid maakt, de kippen horen het en rennen naar u toe. Geef de kippen dan wat lekkers, gemend graan is hun snoepgoed.

RUI

Eens per jaar gaan alle vogels in de rui, Behalve bij vogels die dit jaar zijn geboren. Ook bij kippen is dit het geval. Kippen gaan in de rui om de versleten veren te vervangen. Dit gebeurt vaak in een vaste volgorde. Tijdens het ruien ligt het kippenhok vol met veren en zien de kippen er zielig uit. De rui vergt veel energie van de kippen, wat ze kwetsbaarder maakt voor ziektes. Het is daarom belangrijk

Ei

BROEDS

Soms als er een hen broeds is raakt de ander ook broeds. Als de ene kip op het nest zit met eieren en de andere niet, Let op wat er gebeurt. Het moment dat de hen opstaat van de broedeieren om te eten en drinken gaat de andere hen op de eieren zitten. Wanneer die hen na 2 dagen misschien opstaat om te eten, gaat de andere hen weer op de eieren zitten. Het is net stuivertje verwisselen.

DINO

Uit onderzoek van de proteinen uit het skelet van een Tyrannosaurus Rex is gebleken dat er verwantschap bestaat tussen het al 65 miljoen jaar uitgestorven monster en de hedendaagse kip.

Een kip met witte oren, legt witte eieren en een kip met rode oren legt

Een kip heeft 13 uur licht nodig om een normaal ei te leggen

Kippen willen spelen
Wanneer ze over genoeg ruimte beschikken zijn kippen dol op rennen, springen, een (stof)bad nemen

Stichting Kunst in de Zorg initieert HenPower in Nederland, en organiseert naast de kippen en het kippenhok, een heleboel activiteiten rond het thema, in de instelling en in de wijk
De komst van de kippen brengt veel reuring en vrolijkheid in Het Flevohuis. Tot mei 2017 wordt dit project gefinancierd door Zorggroep Amsterdam Oost en vier fondsen: Amsterdams Fonds voor de Kunst, Fonds voor Cultuurparticipatie, Fonds Sluyterman van Loo en Stichting RCOAK.
Maar daarna staan Het Flevohuis en de kippen er alleen voor.bijdragen kan op een van de volgende manieren:

Adopteer een kip

Eenmalig €10
Voor 10 euro geef je 1 kip een maand te eten. De juiste voeding draagt bij aan een goede gezondheid. De ideale voeding bestaat uit basisvoer als korrel, meel of mix, aangevuld met graan, groenvoer, insecten, grit en kiezel.

Eenmalig €50
Voor 50 euro geef je 4 kippen een maand te eten én kun je ze af en toe extra verwennen met een lekkere kippensnack.

Eenmalig €100
Voor 100 euro geef je het kippenhok een opknapbeurt. Een regelmatige opknapbeurt is nodig om ervoor te zorgen dat het kippenhok schoon, functioneel en veilig blijft.
Rekeningnummer / website

Zit je niet zo ruim bij kas, maar wil je wel iets bijdragen? Doneer je oude klompen!

Flevohuis Lies Grendel of

St.Kunst in de Zorg rek.nr:
NL74 INGB 0005 745841
ovv: bijdrage Eitje

HENPOWER eitje

NL: www.zonaskiosk.nl
UK:www.equalarts.org.uk
Contact: info@zonaskiosk.nl

Dit project wordt mogelijk gemaakt door:

FONDS VOOR CULTURELE PARTICIPATIE
Zorggroep Amsterdam Oost
AF amsterdams fonds voor de kunst
RCOAK
STICHTING KUNST IN DE ZORG
FONDS SLUYTERMAN VAN LOO OUDERENPROJECTEN
HENPOWER henergising older people's lives

www.zonaskiosk.nl
info@zonaskiosk.nl